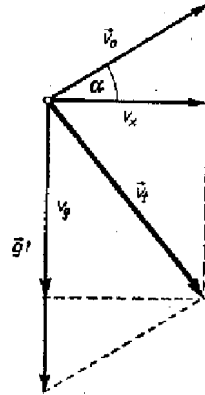


Feltesszük, hogy a lövés vízszintes terepen történik:  $t > 0$ .  $\alpha > 0$ ,  $v_0 > 0$ ,  $h_t \geq 0$ , ahol  $v_0$  a kilövési sebesség. Első esetben:  $t$  idő alatt a sebesség  $g \cdot t$ -vel változik.



A vektorösszegezés szerint (l. ábra):

$$v_x = v_0 \cos \alpha, \quad v_y = v_0 \sin \alpha - gt, \quad \text{így}$$

$$v_t^2 = v_x^2 + v_y^2 = v_0^2 - 2v_0gt \sin \alpha + g^2t^2.$$

Ezt az egyenletet  $v_0$ -ra megoldva:

$$v_0 = gt \sin \alpha \pm \sqrt{v_t^2 - g^2t^2 \cos^2 \alpha}.$$

A megoldhatóság feltétele, hogy  $0 < v_t^2 - g^2t^2 \cos^2 \alpha$ , azaz  $v_t > gt \cos \alpha$  legyen. Mivel csak a pozitív gyök jöhet szóba (a negatív  $v_0$  ellenkező irányban, lefelé történő lövést jelentene), két megoldás csak akkor van, ha  $gt \sin \alpha > \sqrt{v_t^2 - g^2t^2 \cos^2 \alpha}$ , azaz

$$g^2t^2 \sin^2 \alpha + g^2t^2 \cos^2 \alpha = g^2t^2 > v_t^2, \quad \text{ill. } gt > v_t.$$

Tehát: egy megoldás van, ha  $v_t \geq gt$ , kettő, ha  $gt > v_t > gt \cos \alpha$ , és lehetetlen a  $v_t \leq gt \cos \alpha$  eset. (A  $v_0 = 0$  esetet sem vettük megoldásnak.)  $v_0$  ismeretében  $h_t = tv_0 \sin \alpha - gt^2/2$  alapján számolható  $h_t$ .

Második eset:  $t$  és  $h_t$  ismert. Ekkor az előbbi képlet szerint  $v_t = \frac{h_t + \frac{1}{2}gt^2}{t \sin \alpha}$ , amely a fenti feltételek ( $h_t \geq 0$ ,  $t > 0$ ,  $\alpha > 0$ ) mellett mindig megoldható.

Az adott számadatokkal:

(a)  $v_0 = 607$  m/sec,  $h_t = 427$  m,

(b)  $v_0 = 100,2$  m/sec.

Kohut József (Bp., Apáczai Csere J. g. II. o. t.)